

Становище

от проф. д-р Амелия Личева, Катедра „Теория на литературата“,

Софийски университет

за

конкурс за професор, обявен в ДВ, бр. 87 от 19.10.2021 г. по
професионално направление 2.1 Филология (Теория и история на
литературата - теория на литературата) с кандидат доц. д-р Тодор Христов

Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Доц. д-р Тодор Христов е единствен кандидат в обявения конкурс за професор. Всички документи по него са налице, а справката с минималните изисквания показва, че кандидатът далеч надхвърля изискуемите точки.

Доц. д-р Тодор Христов е не просто един от най-интересните български литературоведи, но благодарение на социологическата си квалификация, той и е един от най-знаковите хуманитаристи у нас. Интересите му са изключително разнопосочни (това между другото си личи и от списъка с публикациите, с които участва в конкурса), текстовете му са нестандартни и провокативни, идеите му палят магистри и докторанти, които се оформят като негови последователи. Не е за подценяване и фактът, че доц. Христов публикува и в престижни чужди издателства и списания.

Имам удоволствието да сме колеги вече две десетилетия и имам преки наблюдения както от работата му със студентите, така и от качествата му на учен и колега. Безспорно доц. Христов е един от обичаните

преподаватели, които успяват да мотивират студентите за занимания с литературна теория. Забележително е, че той непрекъснато променя лекциите си и подготвя нови и нови курсове, които да отговарят на съвременните търсения, а и на интересите на новите поколения. Като колега пък той е един от най-толерантните и коректни хора в средата ни, особено щедър на идеи и човек, на когото винаги може да се разчита.

Накратко, в лицето на доц. д-р Тодор Христов имаме учен и преподавател, който е гордост за всяка катедра и за всеки университет.

Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научната продукция, предоставена за конкурса, е наистина впечатляваща. Обединяващата нишка в нея е актуалността – като започнем от темата за тероризма и стигнем до конспиративните теории, властта, съвременната политика, епидемиите, темата за истината, фалшивите новини и пр., всички те разгледани в контекста на най-модерните литературоведски, социологически, културни и политически теории. Няма как да се подмине и влиянието на Мишел Фуко върху собствения почерк на Христов, наред с автори като Делюз и Гатари или Агамбен. И нещо, което е много важно при него -той отлично познава българската хуманитаристика и успява да влезе в интересни диалози с много от българските литературоведи, културолози, социолози.

Отвъд високата теория, която е съчетана с умели анализи на съвремието, наблюдаваме още нещо – работа с литературни примери и анализи на художествени текстове, които удвояват идеите и огледално снемат теориите. Подобно нещо виждаме и в монографията, представена като хабилитационен труд - „Врява и ярост. Археология на домашния скандал“. В нея се срещат още два подхода, които са характерни за

изследователя Христов – вкуса към популярното, привличането му като доказателствен материал на различни тези, и прилагането на умели дискурсивни анализи. В спомената монография тези дискурсивни анализи са виртуозно изведени и дават изключително богат материал за размисъл както по посока на речевите актове, използвани в различни текстове, така и по отношения на анализа на практиката на скандалите, включително като режим на страстната реч. Последната я виждаме въплътена не само във въпросната практика на скандалите, но и в много от формите на днешното – протестите, изобщо политиката, конспиративните теории. Ставаме свидетели на блестящи разсъждения по повод изричането на това, което не може да се каже и артикулира, на шума, импровизациите с езика, чуването на това, което не би трябвало да е казано, мотивациите, които стоят зад скандалите, уточненията отвъд значението и пр., и пр. Много важни са и тезите за трансформациите в семейна терапия, както и боравенето с огромния регистър от литературни, медицински, социологически, публицистични текстове, транскрипции. Затова и няма как от всичко казано да не стане ясно, че при настоящите трудове говорим за висока степен на интердисциплинарност, а от сферата на литературознанието важни сред подходите са и тези, идващи от новия историзъм и психоанализата.

Заклучение

Като имам предвид научната и преподавателската работа на кандидата, огромното количество изключително задълбочени и аналитични текстове, както и отстояването на собствени теми в писането, които доказват, че в лицето на доц. д-р Тодор Христов имаме изключително нестандартен и авторитетен учен, убедено гласувам със „за“ за присъждането на академичната длъжност ПРОФЕСОР по теория на литературата на доц. д-р Тодор Христов и предлагам на уважавания Факултетен съвет на ФСлФ да одобри кандидатурата му.

Проф. д-рн Амелия Личева